

XIII.

Beteenknng

over

Forflag til Lov, indeholdende en Forandring og nærmere Bestemmelse af den 49de Paragraph i Loven angaaende Valgene til Rigsdagen af 16de Juni 1849.

Afgiven af Folkethingets Udvalg.

Ved at tage nærværende Sag under Overveielse, har undertegnede Udvalg været aldeles enigt i at erkjende det for nødvendigt, at der foretages en Forandring i den Maade, hvorpaa de i Valgloven omhandlede Valgmænd erhholde deres Reiseomkostninger godtgjorte. Valglovens nuværende Bestemmelse, at hver Commune skal betale sine Valgmænd, indeholder nemlig en stor Ubillighed, i det mange Communer uden Hensyn til deres Størrelse og Gyde maae for Udøvelsen af samme politiske Rettighed betale mange Gange mere end andre, medens nogle, nemlig endeel Kjøbstæder og især Kjøbenhavn, hvilken sidste alene vælger $\frac{1}{10}$ af Landstingets Medlemmer, slippe endog aldeles fri for Udgift. Denne Ubillighed kunde maaskee ogsaa have en betænkelig Indflydelse paa Valgene, idet man nemlig ikke anseer det for umuligt, at der af Sparommelighedshensyn kan blive stemmet paa Beboere til Valgmænd, blot fordi de i vedkommende Commune boe nærmest ved Valgstedet, eller at der bliver truffet Accord med Mænd, som kunne være villige til at gjøre Reisen for en meget mindre Sum end de lovbestede Reise penge, og man derefter drager Omsorg for, at der bliver stemmet paa dem til Valgmænd.

Med Hensyn til de øvrige af Landstingsvalgene flydende Omkostninger har Udvalget maattet ansee det for rigtigst, at det bestemmes ved Lov, hvorledes de skulle udredes. Ved Resolution har Indenrigsministeriet foreløbig bestemt, at de afholdes af hver Landstingskreds for sig saaledes, at de fordeles paa det eller de Amter og Kjøbstæder, hvoraf Valgkredsen bestaaer, efter Folkemængden, og udredes af Amtsrepartitionsfondene og Kammer-

kasferne. Men Udvalget maa gjøre opmærksom paa, at man ved Inddelingen af Landstingskredsene er gaaet udenfor de communale Inddelinger, Amtene, saa at, med Undtagelse af nogle faa Kredse, der i Landstingskredsene ikke gives nogen fælles Opbeholdelse, men der i de fleste maatte oprettes en saadan, naar der skulde være fælles Udgifter, og det anseer Udvalget hverken for nødvendigt eller tilraadeligt. Under Udvalgets Forhandlinger er der fremkommet flere forskellige Forflag til Fordeling, Opkrævning og Udbetaling af samtlige Udgifter vedkommende Landstingsvalgene, under den Forudsætning, at hver Kreds afholdt sine Udgifter; men man har fundet, at de alle ere forbundne med saadanne praktiske Vanskeligheder og Ulemper, at man ikke kan tilraade noget af dem. Hvad den væsentligste Udgift ved Landstingsvalgene angaaer, nemlig Reiseomkostningerne til Valgmændene, da synes disse ogsaa at være saa nær beslægtede med Omkostningerne ved selve Rigsdagsmændenes Reise til Rigsdagen, at der er al Foie til at lade dem udredes af samme Klasse som sidstnævnte. Udvalget kan derfor ikke andet end foreslaae, at samtlige Udgifter, der flyde af Landstingsvalgene, derunder indbefattet Reiseomkostninger til Valgmændene, udredes af Statskassen.

I Udvalget er det tillige kommet under Overveielse, om der ikke i Loven burde optages en Bestemmelse angaaende Udredelsen af Omkostningerne ved Folkethingvalgene. Valgloven indeholder Intet herom, saa at ogsaa denne Sag har foreløbig maattet ordnes ved Indenrigsministeriets Resolution, efter hvilken hver Folkethingkreds afholder sine Valgudgifter, der fordeles paa de enkelte Communer efter Folkemængden, og i disse udredes efter Formue og Leilighed. Udvalget maa her ligesom ved Landstingsvalgene i Principet ansee det for rigtigst, at der, saasnart det lader sig gjøre, bliver taget Bestemmelse ved Lov angaaende alle deslige Afgifter; de fornødne Foranstaltninger i den Henseende ville da have større Gyldighed og Virkning i paakommende Tilfælde. Der savnes tilmed i Indenrigsministeriets Resolution den fornødne Bestemmelse om, hvo der har at foranstalte det